

پازار ایرتسی

فی ۴ محرم ۱۳۳۰

وفی ۱۲ کانون اول سنه ۱۳۲۷

جمعیت علمیة اسلامیة نٹ ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :

سر محرر :

مدیر مسئول

فاتح مجیز در سعاملرندن

فاتح مجیز در سعاملرندن

مکتب قضاة معاملرندن

استانبول مبعوثی

توقاد مبعوثی

کلیدی منیر

مصطفی عاصم

مصطفی صبری

مندرجات

یکی سنه تبریکی

حقوق سلطنت و بر قوه خفیه

اخلاق سزالک و خیم نتیجه نری

مدنیت شرعیة ترقیات دینه

علماء اسلامیة نٹ نظر انتباهنه

مسالك مسلك كجيك

تاریخ اسلام

صفحات حیات

درس و کالتہ براخاءار

دارالفنون حقننده

.....

احمد شیرانی

م . صفوت

م . عاطف

مصطفی عاصم

ع . طیار

طاهر المولوی

م . صفوت

.....

م . صفوت

اعلان

نسخه سی ۱ غروش

آبونه اجرئی (پوسته اجرئیله برابر در)

ممالك اجنبیه ایچون :

۱۳۰۰۰ فرانق

» ۶۰۰۰

استانبول و ولایات ایچون :

برسنه لکی ۵۰ غروش

آلتی آیلنی ۲۵ »

درج اولنمیان اوراق اعانه ایدلمز

قارئلر مزه

اکثر مقالانه آیات کریمه واحادث نبویه درج ایدلمش بولندینی نظر اعتباره آلته رق رعایت سزلکده بولندامسی رجا اولنور.

نمائلی مزیت اقتصادی مطبعه سی

باب عالی قارشوشنده نومرو - ۷۷

اقتدار واستقامتدن عبارتدر . بونلرك ايکيسي بولمازسه قانون يوق ديمکدر . انكار اولنه مزكه اتحاد و ترقى جمعيتى مشروطيت اداره اعلان اولندينى و قانون اساسى ميدانده بولندينى و کرک کندی پورغرامنده و کرک سائر قانونلرده استبداد اداره به بر ماده کورلمديكى حالده اوچ سنده اجراى استبداد ايديوردى . حقوق و صلاحيتى محدود دکل اساساً معدوم ايکينينه اجراى استبداد ايتدى . ديمک که هر شبن اول حسن يت لازمدر .

بناءً عليه سلطان و خليفه نك حقوق و صلاحيتنه طوقونمايرق اينه زرا وايو اهالى تشديرمکه چالديرسه قدها عاقلانه حرکت ايتمش ارلورز . چونکه بر دولتى ساحل سلامتجه چيقاراجق عاقل و عالم اولان افرادى و خصوصيه رؤسايى در :

لايصلح القوم فوضى لاسراة لهم
ولا سراة لهم اذا جهالهم سادوا

احمد شيرانى

اخلاقسنزلنك وخيم نتيجه لرى

كچن چهارشنبه كوفى مجلس مبعوثانك حالت روحيه سنده يأس آور . ملالت انكيز برحالت روحيه رونما اولمقده ايدى . برطرفدن سعيد پاشا خاقان مخلوعك برسؤله ويرديكى جوابك ژورنالجيلق اولمديغنى ، بونكله برارخلقك معاينتك تجسس و افشاشى ديناً منهى اولديغنى بيان ايله بر اخلاق درسى و پرمت ايستوردى . دېكر طرفدن محترم پيرك اغزندن - حسن رقابتله ميدر؟ نهدر؟ - هيچ مجلس ده جسمى و اسمى بولميان و اصلاً قطعاً مجلس ايله مناسبتي اولميان حتى بو كون مملكت مزدهده بولميان كامل پاشانك ژورنالجيلقنى بلا اختيار دوكليروردى . سعيد پاشا حضر تلرينك الدينى وضعيت نامطرددن

برحكمدارك تبعه سى وبالخاصه وزارسى اويانق وفدا كار اولورسه او حكمدار هيچ بر زمان استبداد يابه مز . خقان مخلوعك اوتوز سنه حكم سوزن استبدادى شبهه يوقدرکه برمغلتنمرك و خصوصيه وزارمرك فدا كارلقسزلنى نتيجه سيدر . شوصيره ميدانه چيقان حقايق مستوره آرهنده مهم بر حقيقت اكلاشيلدى . كوريلورکه قباحت خاقان مخلوعدن زياده وزارهنده ايتمش . مشروطيت اداره اعلاتى توصيه وادى الايجاب تضيق ايدده حك يردده بالعكس كيمسى بزم دولتمز مشروطيتله اداره اولنه مز ديتمش و كيمسى دهها بر مدت كچمدكجه مشروطيت اعلاتى قابل دكلدر سويله مش . شو حالده استبدادى خاقان مخلوع دكل وزارسى ادامه ايتمش .

ديمك اوليورکه ملت اويانق ووزرا خير خواه اولنجه اعاده استبداد قورقوسيله سلطانك حقوقي تحديده لزوم يوقدر . و بالعكس ملت اويانق ووزرا خير خواه اولنزه تحديده فائده اولماز . چونکه فرصتدن بالاستفاده ايسته . ديكنى ياپار . قانون . فلان ياره ايتمز .

خاطر مده قالدېغنه كورده حضرت على - رضى الله عنه - افسنديتمزه وزارسندن برى ديمشكه يا امير المؤمنين ابوبكر و عمر حضراتنك زمان خلافتلرنده امور اداره دهها منتظم بر صورتده جريان ايديوردى سرك زمان خلافتكزده ايله اوقدر اين جريان ايتيور بونك حكمتى نهدر؟ . بسؤاله جواباً حضرت على - كرم الله وجهه - بيورمشكه اونلرك وزيرى بزايدك . بزم ووزراى ايسه سركيز . باقيكز نه قدر عبرت آميز برخطابه؟ . اوت بر خليفه نك عاماسى تام مناسبيله علما اولورسه دائرة عدالت واستقامتدن ذره جه انحراف ايدمز . چونكه عكس تقديرنده برقتوا ايله مقام خلافتدن انديرلر . و كذلك وزارسى خير خواه و كار آشنا اولورسه خليفه شهراد عدالتدن برخلوعه بيله خارجه چيقامز . خلاصه قانون .

صرف نظر له مملکت مزك يك اندر يتشميردېكي و يقين زمانلرده ده امثالېك يتشميره چكي شو ايكي پير محترمي بر كره كوز اوكنه كتيړم :

يو ايكي عالقدر ذاتك حقنده كم نه درسه ديسون يو ملت بك بيوك بر حرمت بسلمكده در . كندى حقلرنده بويه بيوك بيوك حرمت بسلمان ذواتك - شهرتلى كاذبده اولسه - خدمتندن مملكت . وطن استفاده ايدر . بر زمانلر لورده - ليسبورينك انكلتزه باش وكالتده بولندير لمسنك سببي صرف كندى حقنده اهلينك بسليكي احتراماتك بيركلكيدر . دينليوردى . يوقسه ساليه بورينك صوك زمانلرده كي حالى بر پير اولديني ايچون نه فعاليتندن . نه ده فكلرندن استفاده ايديله ميه جك بر صورتده ايدى . بېككيز مرقى . متعدين ، مشروطيت پرور انكليز نه پاپور . بز نه پاپورز . بز نه قاليرسه نه سعيدپاشانك . نه كامل پاشانك خقان مخلوعه قارشى ويردېكي جـوابلر ژورنال دكلدى . يو محقق . چونكه ژورنال بشقه صوريلان شيدو ويره جك جواب ينه باشقه در .

مجلسده كي حالات روحيه نك انسانلرى اغلاده حق ايكي جهتي واردى بريسى سعيدپاشانك ژورنالچى اولدېغنى اثبات صورتنده كي حالت روحيه كه بك غريب ايدى . . ايكنجيسى ده سعيدپاشانك كنديه ياه برابر دوشديكي دركه يه كامل پاشاني ده بلاسبب سوروكه مى ايدى .

برنجيسى اسف اميز . ايكنجيسى ايسه بك آجيتلى ايدى . اوت ! شو صيره ده سعيدپاشانك مشروطيت پرولكندن شهملر نوب ده سعيدپاشا قانون اساسى يى تعديل ايله مجلسى قيايه جق اشته دليل ديه دبره مبعوثى بصرى بلك حركتى بر درجه يه قدر تجسس عيوب قيبلىدن دكل . اظهار حقيقت ايچون اولدېغنى جهته معيوب كوريله مزدى . فقط تقرر مجلس ده اوقوتد يرلمدېغى حالده سعيدپاشانك كاوب بيانانده بولمى

وعناصر مختلفه دن مركب بر مملكتنده مشروطيتك جائز اولمديغنى فكلرنده بولنديغنى بيان ايله كندى حقنده هر كتى بر شهريه دوشورمى جدا اسف اميز ايدى . باخصوص ابتدائى مشروطيتده حربه و بحريه ناظرلرينك بادشاه طرفندن تعيينه طرفدار اومى ده اوتدنبى بر شهريه توليد ايتكمده ايدى . سعيد پاشانك بوعورتله بر كوچكلك كوسترمى هيچ كيمه آرزو ايتزدى . نه چاره كه كندى ياپدى . حتى يلكيز بونكله دكل مملكتك سكونه محتاج بولنديغى و بحاريه ايله مشغول اولدېغنى بر زمانده سعيد پاشا طرفندن ژورناللر . خاد ضيا . لطيف فكلرى . قانون اساسى تعديل كى كورولتي يى ديدى قودى يى موجب اوله جق مسائل اورتبه چيقارمى هيچده روا كوريلير شيلردن دكل ايدى . شته بوكا تاسف اولور .

نقطه بوكون نه قاينه . نه پارلامنتو ايله ونده باشقه بر جهته مناسبتي اوليان كامل پاشانك ده لكه لئسه چاليله شديغنه طوغريسى بك چوق آجيدق . هم سعيدپاشايه آجيديه مزدن زياده آجيدق چونكه سعيد پاشانك علاقه سى وار . مناسبتي وار . بر درجه يه ماسبب كنديسى در . دنيله بيلر . او حالده كندى دوشن آغلامز .

كامل پاشانك حالى ايسه بسبتون باشقه . . سعيدپاشا بنم ويزديكم جواب ژورنال دكلدر . بېككيز ژورنال بويه اولور ديه كامل پاشانك برسوزيى نقل و حكايه ايديرور . عجباير محرر ژورنال باشقه مثال بوله ماش ده انحق كامل پاشانك سوزيى مى بولم . وجه ولا تجمه . . ولا تفحصو ايله تفسير اولمش دين بيرروشن ضمير بلاسبب كامل پاشانك حوالتي تجسس دن نيه چكنديدر . وكامل پاشاني بوملكنده لكه لى كوسترمكده نه استفاده ايتدیلر . اشته بوحالاته :

بهم ايله جب كربه ميدر ؟ خنده ميدر : . ده ديمه مى ده طوغر يبه آغلاملى در . وقته مملكت مزده

بر اخلاق سزاق نتيجه سي اوله زق ويريان ژورناللر بوگون نه وخيم نتيجه ژورنيور (۴) اوزمن ژورناللر بومملكتك اولاديني برر برر محوه چاليشيورمش ! . بوگون ينه او ژورناللر بو مملكتي محوه سوردوكلير . او كونكي ژورنالجيلر بش اون كمسيني ، بو كونكي ژورنالجيلرده مملكتي و وطني محوه . هلاكه سوردوكلير . فلانك وفلانك ژورنالي وار ديه اعلان ايتك ، ژورنالك وار ديه آني قورقوتيق ، ژورناللر ايله برطاقم دولابلر چويرمك بزه قاييريه ژورنالجيلر قنن دها اشعدر .

الله ايجون اولسون بومملكتك سلامت آتسيني دوشون و كلاي ملت بوژورناللري ياقون . و فيا بعد ژورنالجيلر قنن بحث ايدنلري جزالنديرسونده هم ژورنالجيلر هم دالا . ويردجيلر ، همده بومملكت قورتولسون يوقسه بومملكتك مرازني بوژورناللر قازده جقدر .

ارمنالكلي

م . صفوت

مدنيت شرعيه :

ترقيات دينيه

(برنجي بحث بش مقاليني مشتملدر .)

۱

احكام قانونيه ي اجرا ايدجك

حكومت و رئيسك لزومي

مقدمه ده بيان اولنديجي وجهله مدنيت ايجابا تندن اوله زق برآر يه كلوب يك ديكر لر يله مناسبات و معاملاتده بولان افراد ناسات تشكيل ايلدكاري هيئت اجتماعيه بشريه شخص واحد متابه سنده اولوب افراد دخي اوش شخص معوينك اجزا و اعضاي منزله سنده درلر . شو حالده هيئت اجتماعيه و شخص معنوي مواد ايله شكل و صورتدن مركب ديمكدر . حاله كه هر مركبك مده و صورتني باحال اصليريني

اخلال و افساد ايدجك حالت غير لايقيه ، يا خود دها زياده صلاح و كمال و دها فضله تعالى و ترقيلريني اقتضا ايله جك احوال و اسبابه معروض قالمق احتمالي واردر . ايمدي اعدا طرفندن تعرض و تجاوز و وقوع بولمق و بعض مفسد لر جانبدن ناسي ارده سنه فتنه و فساد القا اولمق و ناسي هيئت اجتماعيه نك تفرقيه او غرام سنه سوق ايلمك كبي احوال و حركات مضره نك ظهوري طو غريدن طوغري يه هيئت اجتماعيه و شخص معنوي نك شكلا و صورته اخلال و افساديني ايجاب ايدر .

طبيعت انسانيه ده مركزوز اولان اخلاقي حيوانيه دن ظلم و عدوانك سوقيله بعض اشرد و فسقه كروه ي طرفندن قتل ، جرح ، ضرب ايقتاع ، عرض و ناموسه تجاوز ، اموال ناسه تعرض كبي ناسي ضرر لنديره جق و اسبابش عمومي بي اخلال ايدجك افعال قبيحه نك ظهوري و مسكرات استعمال ايتك ، قمار او يناسمق ، رشوت وربا آلمق ، نقصان اولچمك و نقصان طارتمق كبي عادات و معاملات فاسد نك حصولي دخي هيئت اجتماعيه و شخص معنوي نك ماده اخلال و افساديني اقتضا ايدر . قلمه ، طابيه ، استحكام ، قرده قول خانه ، سفائن حربيه . سفائن تجاريه ، كوپري ، قيو ، چشمه ، يول ، شمندوفر . . . كبي منافع عموميه ي مشتمل اولان شيلري انشا واحداث ايتك برده امور تجارتي ترقى ايتديرمك اوزره تجاري ، مكمل ضايع وجوده كتورمك اوزره اهل صنعت و هنري ، امور زراعتي تكميل ايتديره رك صورت مكمله ده زراعت يايتمق و منحل هيچ برر بر اقامق اوزره زراعي ، دنيا و آخرتجه نافع علوم و فنوني اكتساب ايتك اوزره اهل بلدين ترغيب و تشويق ايتك و بر بلديه مسافر لرك كثرث و رود ي او بلده ده تجارتك ايلر و كيتمسيني ايجاب ايدجك مندن مسافر لر ايله حسن معامله ده بولمق لريني اهل بلديه توصيه ايتك و محافظه وطن ايجون برآ و بجزا مكمل و منظم عساكر تشكيل ايتك . . . كبي اركان و اسباب مدنيت